

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen  
2020-11-23  
Besvaras senast  
2020-12-02 kl. 12.00

Till statsrådet Jennie Nilsson (S)

**2020/21:644 Miljökvalitetsmålet Levande skogar**

Miljökvalitetsmålet Levande skogar innebär att skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden, kulturmiljövärden och sociala värden värnas.

I budgetpropositionen för 2021 skriver regeringen: ”Regeringen bedömer att trenden är negativ eftersom skyddsvärda skogar fortsatt blir avverkade och antalet arter som blir rödlistade ökar. Nuvarande beslutade eller planerade styrmedel är inte tillräckliga för att nå miljökvalitetsmålet.”

Detta står i konflikt med Skogsstyrelsens väl genomarbetade bedömning (2019), vilken är att miljökvalitetsmålet Levande skogar utvecklas till lika delar positivt som negativt (neutralt), men på längre sikt övervägande positivt. Det är anmärkningsvärt att regeringen uttalar sig annorlunda, givet att Skogsstyrelsen är regeringens ansvariga myndighet för uppföljning av detta mål.

Regeringens motivation är dessutom märklig. För det första: Skogar som kan betraktas som skyddsvärda avverkas säkert, men samtidigt ökar naturvärdena i andra skogar. Det är inte heller ovanligt att naturvärdena i många redan skyddade skogar försämras. Skogar är dynamiska system. Man måste se över hela skogsbeståndet. Samlat utvecklas en lång rad faktorer i våra skogar positivt.

För det andra: Det totala antalet rödlistade arter är ett oerhört trubbigt mått på miljökvalitet. Rödlistan består av flera klasser, graderade efter risk för utdöende. I de lägre hotklasserna kan arter registreras efter relativt små tillbakagångar. I den senaste rödlistan har på detta sätt den allmänt förekommande björktrasten inkluderats.

För det tredje: Även skogens sociala värden och dess produktionsförmåga ska gynnas som en del i miljökvalitetsmålen. Bland sociala värden vill vi speciellt betona sysselsättningen. Skogsbruket skapar arbeten inom jord- och skogsbruk, turism, transporter, industri och service. Skogsbruk skapar också tillgång till naturen för bärplockning, jakt och fiske via ett fungerande skogsbilvägnät. I den mån dessa faktorer utvecklas negativt beror det till största del på konflikten mellan att å ena sidan totalskydda skog, som regeringen verkar befrämja med stor energi, och å andra sidan sköta, avverka och plantera skog så att den skapar arbeten i hela landet. Det skulle det behöva läggas betydligt mer energi på från

regeringens sida.

Det finns slutligen komponenter i miljökvalitetsmålet Levande skogar som inte går att uppfylla. Alla arter kan till exempel inte nå gynnsam bevarandestatus och alla arter har heller aldrig haft sådan. Vi skulle ha betydligt färre arter i Sverige i dag om vi bara hade de arter som för exempelvis 150 år sedan hade gynnsam bevarandestatus. Måttet gynnsam bevarandestatus är ouppnåeligt och behöver omformuleras.

Hur man väger dessa faktorer mot varandra är inte enkelt, men enkelt är just vad regeringen förefaller ha gjort för sig.

Att regeringen signalerar att vi fjärrar oss från miljökvalitetsmålet Levande skogar torde minska lusten hos många skogsägare som, till en inte obetydlig kostnad, frivilligt avsätter skogar till skydd och lägger stor möda på vardagshänsyn i skogsbruket, för kommuner i Norrlands inland som konstaterar att hälften eller mer av skogarna på deras territorium nu har undantagits från skogsbruk och för industriföretag som funderar över var de ska lägga sina investeringar. Detta är skadligt för både våra skogar, vår landsbygd och möjligheten för en positiv utveckling av bioekonomin i Sverige. Det skadar industrin och arbetsmarknaden utanför storstäderna.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Jennie Nilsson:

Avser regeringen att göra en mer fullödig bedömning av hur miljökvalitetsmålet Levande skogar utvecklas, för att bevara skogsägars och företags intresse av att satsa på skogsskötsel och skogsindustri?

.....

Mats Nordberg (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders